РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листа, мені-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium,
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 22-го червня 1918. Ч. 74. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, June 22, 1918. No. 74.

ІТАЛІЙЦІ ПЕРЕВОДЯТЬ НА ЦІЛІМ ФРОНТІ ПРОТИНАСТУП.

Справа твореня польської, чеської і полудневo-славянської армії в американськім конґресі.

Голодові заворушеня у Відни. — Доля Австрії зависить від українського збіжа.

В західній Сибіри повалено при помочи чесько-словацьких війск большевицьке правительство.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ВЕЛИКІ ЗАВОРУШЕНЯ В КИЄВІ.

40.000 зоружених селян бере участь у повстаню.

ЛОНДОН, 19. червня. — **Великі заворушеня розпочали ся у Києві,** як се подає переловлена бездротна телеґрама, надана з Москви до „Ексчендж Телеґраф Ко.".

Склади амуниції висаджено у воздух і на улицях міста прийшло до боротьби. Заворушеня поширюють ся на Полтавщину і Черниґівщину.

40.000 зоружених і зорґанізованих селян беруть участь у заворушенях.

(Треба догадувати ся, що повисше наведена телеґрама є повторенем вістий, які тут надійшли були ще перед тижнем. Вони доносили про велику експльозію у фабриках амуниції в Києві та про селянські заворушеня на Волини, де 40.000 селян мало присягнути на вірність бувшому командантови царської Зимової палати в Петроґраді).

СПІВУЧАСТЬ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ У БОРОТЬБІ ПРОТИ АЛІЯНТІВ.

Проти сього жаданя виступило большевицьке правительство.

МОСКВА, 10. червня. — **Українські делеґати на московсько-українській конференції у Києві поставили були жадане, щоби чорноморська фльота взяла участь у війні проти аліянтів. Се домагане попирав також Максимів (?), український мінїстер війни.**

Делеґати большевицького правительства спротивили ся сьому жаданю.

Півурядові вісти з Москви подають, що большевицького посла в Берліні, Адольфа Иоффе, і большевицького команданта решти чорноморської фльоти, Сабліна, повідомлено, що Росія на те не зґодить ся.

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ГОЛОДОВІ ЗАВОРУШЕНЯ У ВІДНИ.

100.000 робітників у віденських фабриках вийшло на страйк.

ЛОНДОН, 20. червня. — **Поверх 100.000 робітників у віденськім арсеналі „Вулькан" і у фабриці літаків Варшаловського у Відни вийшло на страйк,** як се доносить телеґрама з Ціріху до „Ексчендж Телеґраф".

Телеґрама доносить дальше, **що в дільницях Відня: Фаворітен, Марґаретен, Оттакрінґ і Бриґітенав, прийшло до заворушень з причини голоду.**

Телеґрама з Амстердаму доносить, **що у Відни прийшло до поважних заворушень. Товпа вдерла ся до богато пекарень та камінем бомбардувала палату премієра і одно крило цісарської палати.**

Завізвано кінноту, щоби привернути в місті порядок.

Правдоподібно буде проголошений воєнний стан. Заворушеня є висловом протесту проти нового зменьшеня порцій хліба.

Сильно цензуровані приватні донесеня, одержані в Стокгольмі, вказують, що в Берліні, Гамбурґу і Кольонії прийшло до демонстрацій за миром. Телеґрама зі Стокгольму до „Морнінґ Пост" доносить, що богато демонстрантів убито і увязнено. До здавленя демонтрацій уживано поліції і війска.

Президент Відня, Вайскірхнер повідомив прем. д-ра Зайдлера, що з причини зменьшеня порцій хліба, він не може ручити за спокій в столици. Президент жадав, щоби доставлено місто хліба, сушеної ярини.

Після донесеня „Фосіше Цайтунґ" президент Відня, пояснюючи критичне положене під зглядом поживи, заявив, що в останнім місяци видано проклямацію до селян, щоби вони певну скількість збіжа доставили великим містам. Відень надіяв ся в сей спосіб дістати яких 10.000 ваґонів збіжа. Тимчасом одержав лише 2.500. Дальше заявив президент, що засіб бараболь вистарчить лише на один тиждень.

Віденські телеґрами, які надійшли до німецьких часописий, доносять, що зменьшене порцій хліба викликало в цілій державі пригноблюючий настрій. Всі австрійські часописи протестують проти такого зарядженя, домагають ся його відкликаня і жадають помочи з Німеччини і Угорщини.

Доля Австрії залежить вповні від українського збіжа.

ЛОНДОН, 19. червня. — **Засоби збіжа в Австрії цілковито вичерпані. Одинокі средства поживи, на які вона може числити, є залежні від Німеччини, о скільки вона схоче їх їй відступити з транспортів збіжа з України,** як се доносять вісти з Копенгаген до „Ексчендж Телеґраф".

Сі вісти наводять заяву австрійського мінїстра від поживи, Павля, поміщену в німецькій часописи „Берлінер Таґеблят". Австрійський мінїстер потвердив вістку про знижене порцій хліба в Австрії. Се заряджене, як заявив мінїстер, було спричинене недостаточними засобами поживи на Угорщині і в Бесарабії. Всі засоби зі жнив 1917 р. з тих жерел зістали розділені і є вже зужиті. Також зужито засоби, які одержано з Румунії. З тої причини заходить конечність обниженя порцій хліба.

Транпорти збіжа з України були дуже недостаточні щодо скількости, підчас коли умова, заключена з Німеччиною кілька місяців тому назад зістала змінена в сей спосіб, що Німеччина мала ділити всі транспорти українського збіжа. З тих транпортів приобіцяно Австрії певну скількість.

ПРЕЗИДЕНТ ГОДИТЬ СЯ НА ТВОРЕНЄ „СЛАВЯНСЬКОГО ЛЕҐІОНУ".

Леґіон має складати ся з польської, чеської і полудневo-славянської армії.

ВАШІНҐТОН, 20. червня. — **Президент Вілсон згодив ся нині на орґанізоване і вишколене під зарядом департаменту війни „славянського леґіону", в склад котрого мають війти армії: чеська, польська і полудневo-славянська** (сербсько-словінська).

Леґіон має повняти свою воєнну службу враз з війсками американськими або з війсками аліянтів, відповідно до того, як се опісля президент зарядить.

Провідники Славян в Злучених Державах вже від довшого часу домагають ся орґанізованя полків, зложених з людий, які належать до народностий, поневолених в Австро-Угорщині і Німеччині.

Недавно тому сенатор Гічкак з Небраски, член військової комісії, зробив був предложенє, щоби в сумі 12 міліярдів долярів, призначеній на військові потреби, зарезервувати відповідну суму гроший на зорґанізоване „славянського леґіону". Коли-ж тепер президент заявив, що годить ся з тим проектом, предложенє сенатора буде долучене до прочих фінансових білів воєнних.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

В ЗАХІДНІЙ СИБІРИ ПОВАЛЕНО БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

КОПЕНГАҐЕН, 19. червня. — **При помочи протиреволюційних сил повалено в західній Сибіри большевицьке правительство. Утворено нове правительство. Участь в протиреволюції брали також чесько-словацькі війска.**

Протиреволюційні війска заняли Омск, Самару і Ново-Николаєвск. Премієр Ленін видав приказ перевести мобілізацію війск здовж ріки Волги і на Уралю.

Такі вісти подають німецькі часописи на підставі телеґрам, одержаних з Петроґраду.

Японія чекає на згоду Злучених Держав.

ТОКІО (Японія), 19. червня. — **З достовірних жерел доносять, що інтервенція Японії в Росії є дуже можлива. Вона наступить скоро лише Злуч. Держави вповні на ню згодять ся.**

Анґлія, Франція і Італія заявили ся вже за інтервенцією, розходить ся ще о позискане згоди Злучених Держав на те.

Японія резервує собі право самостійного діланя на случай, коли би японські інтереси були безпосередно загрожені.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗАВЗЯТІ БИТВИ НА ПОЛУДНЕ ВІД МОНТЕЛЛЬО І НАД РІКОЮ ПІЯВЕ.

Італійці полонили від початку наступу 9.000 Австрійців.

РИМ, 19. червня. — Італійський урядовий звіт звучить:

В ночи з 17. на 18. червня і в протягу вчерашного дня неприятель не відновляв нападу на фронті, почавши від височини Асіяґо до Монтеллько. Наші війска перевели кілька нападів на сім фронті, беручи кількадесять полонених і здобуваючи дві гармати.

Під безнастанним напором зі сторони неприятеля, наші війска скоротили боєвий фронт на полудне від зелїзничого шляху, який веде до Монтебелюна (в околиці Монтелльо).

Вчера до полудня панував здовж ріки Піяве спокій. **Однак пополудни розпочала ся дуже сильна битва.**

Зусиля неприятеля переправити ся через ріку на фронті між Ст. Андреа і Канделo ударемнено.

Таксамо до завзятого бою прийшло на боєвім фронті коло Фасальти, на полудневий схід від Мерльо і на північ від Капо Сіле.

Число Австрійців, полонених від початку наступу, зросло на 9.011. Також здобуто богато гармат і кількасот машинових крісів.

НОВІ УСПІХИ АВСТРІЙЦІВ В ОКОЛИЦІ МОНТЕЛЛЬО І НАД ДОЛІШНОЮ ПІЯВЕ.

Число полонених Італійців зростає.

ВІДЕНЬ, 19. червня. — Головна австро-угорська воєнна кватира доносить:

Полудневе крило армії ґен. Бороевіча посуває ся щораз дальше наперед, осягаючи нові успіхи. Наші війска перейшли в кількох місцях канал Фосальта. Італійці роблять все можливе, щоби здержати наступ. Стверджено, що полонені, взяті на розмірно вузкім боєвім фронті, належали до ріжних дивізій, які змішано до купи.

Сильні атаки неприятеля, переведені з великою завзятостию передівсім по обох сторонах зелїзничого шляху, який веде до міста Тревізо, зломано з тяжкими втратами для неприятеля.

Дивізії арх. Иосифа переломили кілька рядів окопів на боєвім фронті на полудне від височини Монтелльо в околиці місцевости Совілля.

Число полонених зростає.

На боєвім фронті в горах між Брентою і Піяве неприятель переводив знова цілий ряд нападів на становища, здобуті нами у битві дня 15. червня. Помимо великих жертв неприятель не був всилі осягнути якінебудь успіхи.

УСПІШНИЙ ПРОТИНАСТУП ІТАЛІЙЦІВ НАД РІКОЮ ПІЯВЕ.

Число полонених Австрійців зросло знова о 2.000.

РИМ, 20. червня. — Італійський урядовий звіт звучить:

Від Монтелльо до моря відбувала ся вчера завзята битва без перестанку. Над вечером наші війска відперли неприятеля на північ від зелїзничого шляху Монтебелюна, беручи в полон 1.226 Австрійців і значне число машинових крісів.

Здовж ріки Піяве битва відбуває ся зі змінним щастем. Неприятель боре ся з великою рішучостию і завзятостию, але наші хоробрі війска здержують наступ неприятеля.

Вчера пополудни неприятель перевів при помочи сьвіжих і сильних війск наступ, здобуваючи зразу дещо території на фронті в околиці Сенсон. Але небавом опісля наші резерви, які сейчас прибули, здержали дальший наступ неприятеля, змушуючи його декуди до відвороту.

Наші війска перевели успішний протинаступ на боєвім фронті на захід від Сан Дона, відзискуючи значну часть втраченого терену і беручи 513 Австрійців в полон.

Чехо-словацькі війска принесли вчера першу жертву крови у боротьбі за принципи свободи і незалежности, за котрі вони борють ся по нашій стороні.

БИТВА НА ВЕНЕЦЬКІЙ РІВНИНІ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Австрійці доносять, що італійські резерви потерпіли тяжкі втрати.

ВІДЕНЬ, 20. червня. — Австрійський урядовий звіт звучить:

„Велика битва на венецькій рівнині триває без перестанку дальше. Неприятель у відповідь на наш огонь переводив здовж ріки Піяве цілий ряд наступів з великою завзятостию. До завзятої битви прийшло також над каналом Фосальта, по обох сторонах зелїзничого шляху, який веде до Тревізо, і на Монтелльо.

В околиці Монтелльо битва рівнала ся щодо сили до колишньої великої битви на височині Карсо. В деяких місцях італійські полки йшли по шість разів до атаку. **Неприятель потерпів дуже тяжкі втрати, уживаючи своїх резерв без жадної системи, мішаючи в битві разом ріжні полки і дивізії. Всі зусиля неприятеля були безуспішні.**

Американці на поміч Італії.

ВАШІНҐТОН, 19. червня. — **Кождої хвилї можна надіяти ся вістки, що американські війска прибули на поміч Італії.**

Справа висилки американських полків до Італії належить до ґен. Першінґа, хоч про загальну скількість війск аліянтів, маючих ся вислати на поміч Італії, буде рішати сам ґен. Фош яко головний командант всіх воюючих війск.

Австрійський цісар щераз відновить наступ.

ЛОНДОН, 19. червня. — Кореспондент бюра Райтера доносить, що австрійський цісар, який находить ся на боєвім фронті, є невдоволений з дотеперішних успіхів наступу, але рівночасно завидує Німцям, яким припала слава за успіх в наступі проти Італії в минувшім році.

Австрійський цісар, заки звернеть ся з просьбою о поміч до Німеччини, спробує перевести ще один сильний наступ в надії, що йому вдасть ся перемогти опір Італійців.

Гінденбурґ і Людендорф на австрійськім фронті.

ІТАЛІЙСЬКА ГОЛ. КВАТИРА, 20. червня. — **Користаючи з перерви у воєнних операціях на західнім фронті, Гінденбурґ і Людендорф відїхали на два дні на італійський фронт, щоби відбути нараду, в якій візьмуть участь австрійські команданти армій.**

Оба головні команданти німецької армії уділять своєї ради, в який спосіб було би найлїпше перевести наступ, щоби переломити італійський фронт і дістати ся на венецьку рівнину.

Поїздка головних німецьких командантів вказує на велику вагу, яку Німці привязують до воєнних операцій над рікою Піяве. Вони правдоподібно переконали ся, що є річию неможливою переломити боєвий фронт англійсько-французької армії у Франції, і тому постановили перевести на великі розміри наступ проти Італії.

Обом арміям грозить голод.

ВАШІНҐТОН, 19. червня. — **Голод грозить обом арміям: італійській і австрійській,** як се доносять з урядового жерела.

Відносини щодо поживи в Італії викликують занепокоєне, але не є грізні. Натомісць Австрія не має жерел, відки могла би дістати средства поживи. Урядові звіти виказують, що передівсім Чехії і Угорщині грозить голод.

В БОЛГАРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Українці мають взяти участь на конференції в Софії.

ПАРИЖ, 20. червня. — **Телеґрама часописи „Журналь де Дебат"** зі Женеви доносить, що Німеччина приобіцяла Болгарії не лише міста Драма, Серес і Каваля, але також всі території, які Греція одержала на підставі мира в Букарешті в 1913 р. В сей спосіб хоче Німеччина усунути невдоволене, викликане в Болгарії з причини заключеня мира з Румунією.

Ненависть проти Греції в Болгарії стає щораз сильнійша. Болгарська преса називає нині Грецію своїм найбільшим ворогом.

На конференції центральних держав, яка відбудеть ся у вересни в Софії, столиці Болгарії, під проводом болгарського царя, Фердинанда, а на котрій буде заступлена також й Україна, буде переведена дискусія в справі економічних відносин на Балкані.

В ДОНЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Донські козаки на нарадах в Києві і Новочеркаску.

ЛОНДОН, 20. червня. — Телеґрама з Москви доносить, що від часу, коли донські козаки під командою ґен. Краснова здобули контролю над донською областию, почали вони проганяти відти всіх нових поселенців і Жидів. В богато місцевостях прийшло до битви між поселенцями і козаками.

До Києва прибула тепер делеґація від донського козацтва, яка веде переговори з Німцями і Українцями в тій цїли, щоби запобігти, аби Україна не робила якоїсь угоди, котра би загрожувала незалежности донської держави.

Німецька комісія в Новочеркаску відбуває наради з делеґатами донських козаків, годячи ся на здержане дальшого наступу в Донщині і на плачене готівкою за збіже і пашу.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границею:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя наложить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

ПОЛЬСЬКІ ПЛЯНИ В СЬВІТЛІ ПРАВДИ.

Справедлива статистика виказує, що Поляків є в Европі около 16 міліонів, а в Америці і в Азії яких 3 до 4 міліони. Загалом Поляків на цілім сьвіті можна нарахувати найвисше на 20 міліонів.

Зновож після польських статистик справа представляєть ся цілком инакше.

Ще недавно рахували деякі польські політики, що їх є 50 міліонів. Казали вони, що в деяких польських провінціях є мова трохи відмінна, але народ польский, бо „приймив польску культуру" (котрі землі обсіла польська шляхта, там, вони кажуть, є „польска культура"). Однак в тих 50 міліонів ніхто заграницею не вірив і взагалі люди зачали з недовірем відноситись до тої польської пропаганди.

Тоді для ратованя справи польські політики відразу спустили 20 міліонів з числа свого народу. Вже кажуть — є лише 30 міліонів.

Так говорить лідер вшехполяків, Роман Дмовский, що пробуває то в Лондоні то в Парижи; так пише польська газета в англійській мові „Фрі Поленд" (тепер виходить у Вашингтоні); так пишуть польські газети в Европі і в Америці, так подають у своїх книжках і т. д. і рахують, що се число вже ніби усталилось в опінії політичних кругів инших народів.

Однак по правді так не є. Політичний сьвіт не є такий дурний, аби вірити у все, що Поляки йому подають. Хто хоче трошки справу простудіювати, то найде правдиве число Поляків, а рівночасно переконаєть ся про правдивість польських статистиків. **Як Поляки не вірять сьому, що ми тут пишемо, то нехай слідять, як пишуть про сю справу американські й англійські публікації, а переконають ся, що вони беруть ті інформації не від Поляків і не з їх „Фрі Поленд", але з инших жерел, до яких і Полякам вже пора заглянути.**

По правді Поляків є в Европі до 16 міліонів, але на території, яку можна назвати польскою етнографічною територією, нема більше як 13 міліонів душ.

Ся польска територія так виглядає:

1. Російська Польща (або так зване „польске королівство", або також „конгресівка"), без Холмщини, Підляся і північної Сувальщини (литовської)	8,500.000
2. Австрійська Польща, значить, західна Галичина (без Лемківщини) зі східною частию австрійського Шлеска	2,000.000
3. Пруська Польща, значить, Познанщина і полуднево-східна частина Західної Прусії та північна частина німецького Шлеска	2,500.000
Разом	13,000.000

Се значить, що коли би злучено ті польські землі, на яких польський елемент має перевагу, в одну провінцію або в одну державу, то там було би Поляків яких 13 міліонів, а крім того Жидів до 2,000.000 і Німців з 1,000.000. Разом така Польща мала би около 16 міліонів населеня, серед якого Поляки творили би около 80%. Простору обіймала би така Польща яких 60.000 квадратових миль (два рази сілька що ціла Галичина).

Така держава була би вправді більша від Данії, більша від Голяндії, а навіть від Греції, але стояла би від них лише щодо промислу, а особливо щодо торговлі, бо була би з усіх сторін замкнена й окружена сильнийшими сусідами, від яких вона була би економічно залежною.

Се бачать польські політики і знають, що треба для їх держави якогось ратунку.

Ті, що хотять будувати польську державу, не хотять такої, якою би вона могла бути по справедливости, але **„великої Польщі" з 30 міліонами населення, такої, аби могла удержатись як окрема держава.**

Де ж би то мало взятись тих 30,000.000 населеня?

Отже треба взяти:

6,000.000 Українців,
3,000.000 Білорусинів,
2,500.000 Литовців,
2,500.000 Жидів,
1,000.000 Німців,

або разом 15 міліонів; додати до того яких 15 міліонів Поляків (тих, що жиють на землях польських і чужих) і є разом 30 міліонів. Вправді Поляки творили би лише половину населеня, але 5 инших народностий се були би меньшости, які не мали би голосу і в такім виді представляла би ся та Польща, яка між иншими привиджуєть ся й американським Полякам і їх лідерови Падеревському.

Австрійські Поляки такої „великої Польщі" хотять від Австрії, хоч знають, що вона не має сили їм дати її, а заграницею домагають ся від аліянтів, хоч повинні знати, що аліянти не згодять ся, аби Польща забирала в неволю другі народи.

Така „велика Польща", річ ясна, могла би опиратись лише на неволі, так як стара Австрія, стара Угорщина, або стара Туреччина, або навіть як стара небіжка Польща.

Як звісно, аліянти хотіли би розбити і стару Австрію і стару Угорщину і стару Туреччину та всім народам, що в тих державах є поневоленими меньшостями, дати свободу.

Се є звісна річ і зовсім зрозуміла для всіх.

Годі думати, аби аліянти хотіли в однім місци знищити неволю народів, а в другім місци її відбудувати.

Се нонєнс в таке вірити.

Ані Українці, ані Литовці, ані Білорусини не пійдуть в польське ярмо і аліянти їх туди не будуть тягнути.

Як Поляки того не знають тепер, то довідають ся, як то у Поляків буває — „по шкодзє", бо Поляк все „мондри аж по шкодзє", а тоді рівночасно переконають ся, що **варта будувати пляни про „велику Польщу" при помочи фальшивої статистики і обрізуваня других.**

Така робота мусить відімстити ся.

Поляки можуть виграти лише тоді, як будуть триматись тільки своєї Польщі і перестануть сусідів тягнути до своєї неволі, але радше шукати в них будуть помочи і співділаня.

„Велика Польща" трісне як надута жаба, а дійсна, не надута Польща і здемократизована може жити побіч других демократичних держав.

ПОРА ЗАЧАТИ!

З ріжних сторін Америки надходять нарікання на застій в народній роботі, на байдужність нашої тутешної інтелігенції до народної справи. Отсі нарікання повинні збудити нашу інтелігенцію до пильної й енергічної праці на всіх полях нашого народного житя, до невсипущої будови храму нашого національного істнованя та до оборони загрожених ворогами наших національних позицій.

Протягом послідних кількох років, а властиво від початку теперішньої світової війни, наша суспільність переживає тяжкі хвилі — роки важкого гнету, бурливі роки щораз острійшої боротьби, роки великих надій, роки, які коштують наш національний організм надзвичайну скількість енергії. Та хоч сим надзвичайним виладуванєм енергії може й можна би в якійсь части пояснити теперішний застій нашої народної праці, то ніяк не можна його оправдати.

Коли ми хочемо не тільки зберегти наше національне істнованє і дорівнати тим народам, які випередили нас в культурнім розвитку, то не сьмієм ані на хвилину стояти на однім місці. Ми мусимо видобувати з себе все нові засоби енергії і йти вперед.

Ми мусимо залишити всякі непотрібні непорозуміня, партійні спори і полєміки — в часописах, організаціях і публично — а брати ся до спільної праці всі як один.

Щоденна спільна праця принесе нам велику користь. Бо як величавий дім будуєть ся з малих цеголок, так і на величний храм національного життя складаєть ся засіб щоденної праці всіх членів суспільности.

Всі ми знаємо, що нині є властиве той момент, в котрім ми мусимо стати до праці, без огляду на наші особисті переконаня. До тої праці нас кличе наша мати Україна, наш патріотизм.

Ми не можемо називати себе патріотами, коли в такий дорогий час будемо сидіти з заложеними руками і приглядати ся нашим ворогам, як вони кують нашу долю.

Ми не можемо також називати українськими патріотами тих одиниць, котрим на серци є перша справа „інтернаціональна", ніж власна, українська. Ті, що вірять в інтернаціоналізм перше ніж у власні українські справи, хай беруть за примір другі народи. В кождого Поляка нема перше „інтернаціоналізм", але противно: „независима, свобідна Польща". Чому в нас так не може бути? Чому в нас не має запанувати такий народний клич: „Перше вільна, независима Україна"?

Кождий з нас повинен працювати на користь матери України. Ми не повинні бути сліпими патріотами, але щирими українськими патріотами. Як убогий, так неучений, як богатий так і убогий, ми повинні стати до праці — народної праці, праці на користь вільної України.

Не думаймо, що всю ту народну роботу ми зробимо за одним замахом. Ми маємо широке поле до оброблення. Житє — як одиниць так і народів — виказує великих діл небогато; головно складаєть ся воно з дімалих, щоденних, иноді майже незамітних, які тільки опісля, в своїм оконечним результаті, дають щось велике, значучи цілях постійного поступу вперед.

В боротьбі за нарід, за свободу вітчини лекше вмирати на барикадах, серед гомону боротьби, в тіни боевого прапора, в надії близкої побіди — ніж конати повільною смертию серед тюремних стін, в руках і серед знущань ворога, або десь там у закутку тюремного подвіря на шибениці, де нема ані одного приязного лиця, а тільки скрізь слуги ворога.

Серед теперішних обставин ніхто не сьміє оставати байдужим до народної праці! Кождий з нас мусить працювати, як-б се робота не була, щоби довести до як найбільших успіхів.

Серед теперішних обставин ніхто не сьміє занедбувати справи народної — української справи — з тої причини, що він, або вона, належить до „інтернаціональної" партії. Будьмо українськими патріотами, вірними синами України, а не слугами наших ворогів. А за примір берім собі таки їх — наших ворогів.

Отже до праці всі як один! Робім ту щоденну працю з енергією й витривалостію, гідною великих діл. Будьмо в малих ділах великими, а придбаємо капітал, який нам в будучности принесе тисячні зиски. Бо тою працею приготовимо наш нарід, аби він умів гідно привитати прихід великих днів — днів великих діл.

Отже до праці всі як один, до щоденної праці, до праці великої будучности!

А. Пашук.

ПРОТОКОЛ

з засіданя Української Ради в Америці, яке відбулось дня 10-го червня 1918 року в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Засіданє отворив голова Української Ради о год. 3-тій пополудни. Присутні: Дм. Андрейко, о. Е. Бартіш, о. В. Довгович, Гр. Заячківский, П. Кирилюк, К. Кирчів, В. Лотоцький, о. А. Павляк, А. Савка, О. Стеткевич, о. А. Улицький, М. Угорчак і С. Ядловський.

На першу точку нарад припала справа манїфестації чужинецьких народів підчас американського сьвята Свободи, що припадає на 4-го липня. Справу референтував п. О. Стеткевич. Після пояснень референта чужинецькі народи звернулись до президента Злучених Держав з заявою льояльности і з просьбою, щоби він позволив і поміг їм торжественно обійти сьвято Свободи. На петиції до президента були підписані відпоручники многих народів, однак Україні не були заступлені. Президент обіцяв дати поміч всім чужим народам і поручив Комітетови для інформованя загалу (Коміті он Поблік Інформейшен) у Вашінгтоні співділати в приготованях до сего обходу з комітетами ріжних народностий, які би утворили ся в сій цїли.

По довшій дискусії і по вислуханю подрібних інформацій від членів Укр. Ради, які є більше ознакомлені з сею справою, екзекутивний комітет Укр. Ради рішив вислати до президента Злучених Держав і від українського народу заяву льояльности і просити президента о дозвіл і поміч при відсьвяткованю празника Свободи також українським народом в Америці.

При дискусії над сею точкою виявило ся, що в Комітеті для інформованя загалу у Вашінгтоні (се є правительственне бюро, підчинене президентови), є відділи для ріжних народностий, між иншими є відділ російський, який заступає також українські справи і інформує про них американський загал. Щоби зарадити бракови і навязати тіснійші зносини з впливовими політичними кругами Америки, рішено упросити відповідних конгресменів у Вашінгтоні о заступлене українських справ перед правительственними і політичними чинниками Злучених Держав.

Для ліпшого інформованя сих кругів про українські справи рішено поробити заходи, щоби Комітет для загального інформованя утворив осібний відділ для українських справ з українським урядником, чи публіцистами, а колиб се було неможливе, екзекутивний комітет Української Ради рішив своїм коштом удержувати у Вашінгтоні свого секретаря-кореспондента, що мав би займатись виміною інформацій про українську справу між американським і українським загалом.

Щоби справу приспішити і засягнути відповідних інформацій, рішено вислати одного члена екз. комітету Укр. Ради до Вашінгтону. Сему відпоручникови, що мав відїхати зараз, 11. червня, дано подрібні поручення, і він має здати звіт з своєї задачі на слідуючім засїданю Укр. Ради.

По залагодженю сих прелімінарних справ екзекутивний комітет Укр. Ради рішив взвати Українців в Америці, щоби торжественно і величаво відсьвяткували сегорічне сьвято Свободи (4. липня с. р.) і сим не лише дали заяву льояльности до нової вітчини, але і віддали честь сьому народови, що підняв прапор Свободи для всїх угнетених народів сьвіта. Рівнож рішено взвати, щоби кождий Українець зложив в сім дни хоч невеликий датoк (найменьше 10 цнт.) на українську репрезентацію до Вашінгтону.

Також порішено звернути ся з просьбою до Всч. о. Адміністратора, щоби візвав до складок на сю цїль по церквах.

Виготовлене відозв поручено пресовому комітетови.

Відтак принято до відома звіт касієра Укр. Ради. Прихід від 30. липня 1917 р. виносив 5.912 дол. і 82 цнт. Розхід виносив 5.959 дол. і 64 цнт.

На розхід зложили ся слідуючі видатки:

Видане книжки „Україна" Рудницького, друк і папір	3.115.25
Переклад (решта)	330.00
Коректа	119.35
Разом	3.564.60

Видане першого числа місячника „Ді Украіне":

„Свобода" за друк і папір (10 тисяч примірників)	1.738.54
Редакційні видатки (статі, переклади, коректа)	456.50
На рахунок висилки	200.00
Разом	2.395.04

По дочисленю проценту на банковій книжочці лишилось 42 цнт. Гроші видані на сї видавництва мають вернути ся з розпродажі книжок і журнала. Для веденя розпродажі рішено наймити чоловіка, який би рівнож вів кореспонденцію в канцелярії Укр. Ради. Ухвалено винагороду для него в висоті 20 дол. тижнево, а за роботу сповнену перед засїданєм рішено виплатити 160 дол. Припоручено видавничому комітетови, щоби постарав ся, аби книжки були розіслані в короткім часї до відділів організацій, книгарень і т. д.

Поручено фінансовій комісії звернути ся з зазивом до центральних організацій, аби заплатили свої вкладки до Української Ради за 1918-тий рік.

При кінци нарад рішено, щоби в короткім часї скликати засїданє Ширшого Комітету Української Ради. Засїданє се назначено на день 15. липня о год. 10-тій рано в Ню Йорку (місце зібраня буде оголошене пізнійше).

О годині 9-тій вечером голова Української Ради подякував присутним за участь в нарадах і замкнув засїданє.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 10. червня 1918.

ЗА ЕКЗ. КОМІТЕТ УКР. РАДИ:
о. В. Довгович, предс.;
Гр. Заячківський, секр. рек.

ВИЗВОЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МАРШ.

Слава Вкраїні, любій Вітчині,
Слава во віки віки нині!
Єдність і згода, право й свобода —
Доля найкрасша народа!

Гиїту владики край наш великий
Зиати не буде на віки.
Люд роботящий, всюди трудящий
Мати-ме роки найкращі.

Праці і зброю ми з собою
Маєм, щоб стати до бою!
Єдність і згода, право й свобода —
Доля найкрасша народа!

Слава Вкраїні, любій Вітчині,
Слава во віки віки нині!
Єдність і згода, право й свобода —
Доля найкрасша народа.

Грицько Чупринка.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим додаєть ся до відома всім місцевим урядникам і організаторам У. Н. Союза, що від 1-го червня с. р., не можна приймати нових членів ані не можна підвисшати посмертного до кляс: „ВВ" на суму $1500 і „СС" на суму $2000. До всїх инших кляс обезпеченя можна приймати нових членів до У. Н. Союза, а також змінити суму посмертного, то є до кляс

„D" на суму	$100.
„A" на суму	$250.
„AA" на суму	$500.
„B" на суму	$750.
„C" на суму	$1000.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА В АЛЬЗАЦІЇ.

ВАШІНГТОН, 19. червня. — **Війска з Вісканзін і Мішіген є перші американські війска, які борють ся на землі неприятеля.**

Урядовий звіт военного департаменту подає до відома, що сї війска находять ся на боєвім фронті в Альзації. Вісканзін-мішігенські війска становлять 32-гу дивізію, яка стоїть під командою генерала Гаана.

Відділ піонірів і дві компанії піхоти, які мали доповнити згадану дивізію, находили ся на кораблі „Тускания", яку затоплено в лютім недалеко берегів Шотляндії.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Найблизший наступ Німців буде мати на цїли здобуте побережа.

ЛОНДОН, 19. червня. — **Француські військові знавці надіють ся, що в короткім часї армія кн. Рупрехта (на боєвім фронті від Амен до моря) розпічне сильний наступ, який буде мати на цїли занятє побережа і здобуте пристаний.**

За таким наступом промовляє богато аргументів, між иншими також головна цїль цїлого наступу Людендорфа, яка не полягає в занятю Парижа, але в розбитю військ аліянтів. Сього він не може осягнути в битві над Марною, але на фронті коло Амену, де находять ся і француські і англійські війска.

З другої однак сторони було би великим блудом припускати, що ген. Фош добровільно уступає назад. Така тактика могла бути оправдана на великих просторах Росії або диких землях в Мезопотамії, але не над Сомою, де кожда Німцями здобута стопа спричинює аліянтам нові тягарі, а передовсім Франції.

Здобуване території є вправді річию другої ваги, але воно має велике значінє. Се є війна народів, а не фахових армій, і тому настрій серед цивільного населення є важним чинником в моралі армій, які борять ся.

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Румунський король про мир.

АМСТЕРДАМ, 19. червня. — Румунія заключила мир, бо дальший опір був би доправадив край до цілковитого знищеня, заявив король Фердинанд у своїй престольній промові на отвореню румунського парляменту в Ясах, яке відбулось в понеділок. На сїм засїданю предложено парляментови до затвердженя мировий договір.

Румунський король сказав, що Румунія приймила мир яко конечне услівє істнованя. Договір накладає тяжкі і болючі жертви, але край знесе їх по мужеськи так, як сього вимагає інтерес держави. Король піднїс з вдоволенєм факт, що через мировий договір бесарабський нарід буде разом з Румунією та що буде привернена давна приязнь з центральними державами. З прочими краями Румунія находить ся на добрій стопі і небавом будуть підняті з ними опять правильні дипльоматичні зносини.

Королева Марія, яка була противна мировому договорови, не було присутна при отвореню парляменту. Таксамо не були присутні представники дипльоматичних тїл.

Протижидівські заворушеня в Бесарабії.

ВАШІНГТОН, 20. червня. — Делегації від бесарабських і румунських Жидів, відбудуть конференцію з Брандайсом, членом найвисшого суду в Злучених Держав, на зборах провізоричного сіоністичного комітету, які відбудуть ся в неділю і понеділок в Пітсбургу в цїли забезпеченя житя і політичних прав Жидам, які жиють по ріжних державах.

З огляду на вісти про погроми Жидів в Бесарабії та небезпеку, яка грозить 300.000 Жидам, які мешкають в Бесарабії, федерація бесарабських Жидів в Злучених Державах вважала за відповідне розпочати акцію в цїли уділеня їм помочи.

Рівночасно також і федерація румунських жидів в Злучених Державах лагодить протест до американського правительства і до аліянтів проти німецько-румунського мирового договору, на підставі котрого після артикулів 27. і 28 грозить румунським Жидам небезпека втрати маєтків і прав.

Доля бідної вдови.

Жила бідна вдова-мати, жила, горювала,
Тай чотирох своїх синків виплекувала.
А що бідна, то по правді все треба сказати:
Та у неї нещасної нема своєї хати.
Тяжко вона працювала від рана до ночи,
Гіркі слези заливали її карі очи.
Та якось по Божій воли сини підростали;
Хотяй бідні, однак стались крепкими хлопами.
І тїшилась стара мати своїми синами,
Бо для неї бідненької лучші часи стали.
Сини неньку поважали, стали працювати:
„Ой, бо час вже тобі, ненько, трохи відпочати".
Взялись щиро до роботи, гроші шанували,
Бог допоміг тай і вони хату свою мали.
Попри хату тай ще дещо трохи докупили:
„Не журися, мила ненько, якось будем жили!"
Лиш би жити старій мамі з своїми синами,
Аж тут новий хрест терпіня для старої мами!
„Війна!" — страшні, грімкі слова усюди лунають;
Архидуки бідний нарід в ряди покликають!
Не минула чорна криска вдовиної хати:
Мусиш і ти, стара ненько, своїх синів дати!
Тай пігнали бідних синів в мутній шкадрони,
Остала ся бідна вдова як билина в поли.
Самотная остала ся, на силах упала,
Не встримала серця болю — Богу дух віддала.

В. Мур.

ОДИН КРАЙ, ОДИН НАРІД, ОДНА МОВА — КЛИЧ БОЛЬШЕВИКІВ.

(Від власного кореспондента).

Наскільки радісна ситуація була огорнула український нарід в доріздвяні часи, наскільки вона була величною в історії нашого житя, настільки контрастом вона переломила ся тоді, коли большевицькі орди війшли на Україну.

Ще недавно українська демократія разом з московським пролетаріятом напружувала свої сили, щоби скинути з себе те ярмо, яке на цілий край були наділи попередники большевицького уряду — Львов, Керенський і инші.

Тоді українська демократія і московський пролетаріят, почуваючи ся досить слабими, війшли у спільний контакт для здійснення своїх народних бажань і потреб, пійшли рука в руку, щоби скинути ненависне ярмо. Тоді московська демократія казала нам: „Ми брати, і в сучасній боротьбі ми разом пожнемо лаври. Ви беріть всьо, включно до відокремленя, а ми візьмемо у свої руки владу для диктатури пролетаріяту".

Всі органи нашого інтензивного житя напружували сили до тої боротьби.

Та коли досягнено знищеня того ладу, ладу „кулака", наші московські брати в подяку за нашу солідарність провокаційними шляхами обдурили свої темні маси, на які вони опирались, і, заручившись навіть кадетсько - чорносотенними підтримуванями, вчинили крик на весь край, що ми насилували право про самовизначенє. Сей крик проявив ся в формі посилки на Україну всіх своїх сил, аби зломати наш новий лад. Уживано ріжних провокаційних способів. Кричали, що нібито наш виконавчий парлямент, Центральна Рада, є буржуазний; що в міністерстві є генерали; кричали большевики, що нібито Центральна Рада є наймитом американських, французських та англійських капіталістів; кричали також большевики, що нібито наш нарід буде щасливий під протекторатом московських большевиків. Всього ужито, щоби московський пролетаріят направити на нас, яко націю, і посіяти ворожнечу та нелад між українським неорієнтуючим ся робітництвом.

І їх намір трохи здійснив ся. Ті тисячні сили мілітарні, зі всіми родами зброї, післані проти українського народу — зробили руїну у нашім краю, встановляючи свою диктатуру та „савєтські" порядки. Всі культурні здобутки, осягнені нашими представниками у Центральній Раді протягом девять місяців, знищено, бо — мовляв — „вєлікая і нєдєлімая Рассія от Кавказа до Бєлаго моря і от Камчаткі до Карпат, з аднім язиком і порядками, є благом для всєх народов"... Старий клич царських катів, але під пролетарсько - московською диктатурою...

Скориставши із зварйованих українських, тобто яснійше сказати „малорусских" одиниць, большевики підло заявляють українському народови, що вони виявляють його волю. А рівночасно, мов на глум, насьмівають ся над ґеніями того народу, над Шевченком, Грушевським і иншими, викидаючи і розшматовуючи навіть їх портрети, де лише побачать... Кажуть, що йдуть воювати за волю українського народу, а рівночасно забороняють друкувати для того народу в його рідній мові газети і брошури, закриваючи їх на кождім місци. Востаннє, коли вже були певні своєї побіди, вони цілком забороняють всім друкарням, під грозою великої кари, щонебудь друкувати по українськи... Більшої прихильности до українського народу вони вже певно не могли виявити...

Але дивна річ. Сі большевицько-московські шовіністи-централісти цілком в даній хвилі забули, що нашого народу, наших ідей і наших потреб не можна знищити ніякими штучними заходами. Ми пережили вже 256-літе нашого летаргічного сну і в сучасну хвилю ми лише в останнє маємо скоштувати всякого рода російського демократизму. Сей час — се остання спроба нашого переконаня про прихильність Москалів до Українців, се остання доба нашого братерства. Ясно, як в божий день, що московська тенденція від царя до хлопа — се порабоценє инших націй, лише в ріжних проявах. І се буде власною погибелию Москалів.

Український нарід, дивлячись тепер на московські викрути, киває дивно головою, не маючи до Москалів найменьшого довіря. Се Москалі змусили нас покликати собі „на поміч" Німців. Сього ми ніколи їм не можемо простити, бо ся кривда глибоко вжерла ся нам в душу...

Та ви там, за кордоном, не упадайте на дусі! Ми всі тут твердо віримо в недалеку добру будучність нашого краю. Будьте і ви увірені і певні, що наш нарід скине нові тяжкі пута, скине їх без нічиєї помочи; своїми власними силами осягнемо для рідного краю добробут і щастє. Лиш ви також скріпляйте свої сили.

Ол. Досьвітний.

Єлисаветгород, Україна.

САМОСТІЙНА УКРАЇНА Й ЕКОНОМІЧНИЙ ІНТЕРЕС В ПОЛЬЩІ.

В польській газеті „Вядомосці Господарче", яка виходить в Люблині, находимо деякі уваги в справі условин господарських, які виринули межи північною Росією а Україною.

Ось ті уваги:

Перед роком ті особи, які кермували німецьким промислом, не мали достаточно сильних слів погорди, щоби висьміяти заповідь славного публіциста Павла Рорбаха, котрий твердив, що за пятьдесять років Україна стане самостійною державою. На сповнене тої заповіди, яка перемінила ся в дійсність, не треба було навіть стільки тижнів чекати, скільки літ обчислив обережний Рорбах. Задля того треба тимбільше сему приглянути ся, що і польська держава є в тій справі посередно дуже заінтересована. Поучаючі дані приносить нам журнал „Міттель Европа", з половини січня с. р., до якого хтось, скриваючи ся під буквою І, надіслав ряд інформацій — гідних згадки, по відкиненю всяких сторонничих політичних коментарів. Тепер утворена держава, під іменем Україна, числила на підставі остаточної статистики урядової з 1897 року 32 міліони мешканців. Нині числить певно 40 міліонів. Повстанє держави української відрізує північну Росію від Бесарабії, Кавказу і Вірменії, а також і Туркестану.

Північна Росія, яка лишить ся без Польщі і без провінций надбалтійських, буде мати 55 міліонів мешканців. Чи Сибір з своїми 20 міліоновими мешканців буде називати себе самостійною державою, то ще не знати. Північна Росія, сама одна, не має більше населення як Австро-Угорщина. Є се край доволі убогий, який потребує довозу збіжа. Мінеральні скарби не є дуже богаті. Ніколи не достарчав він Німцям дуже богато продуктів і товарів. Перед війною північна Росія вивозила лише дерево і лен. Натомісць всі инші товари і продукти торговлі вивозової походили з Росії полудневої і з малої части Сибіри. Пшеницю, ячмінь і овес, уголь, руду і конопли вивозила Україна, як також сусідна Бесарабія, а нафта походила з Кавказу; бавовни знова достарчав російському промислови Туркестан. За мирних часів трохи дещо більше ніж 20 процент цілого привозу російського походило з північної Росії.

Жерело сили держави царів лежало в обшарах землі, межи Дніпром, Доном і Донцем. Там можна би сотворити найбогатші території рільничі і промислові в цілій Европі — території, які посідають уголь і руду, а також ріки сплавні і положені близко моря. Натомісць лише деякі околиці північної Росії дають можність розвою. Таксамо, як ринок збуту для промислу чужого — німецького — Росія полуднева давала далеко більші вигляди, ніж північна.

По війні, на случай, коли Україна полишить ся на завсіди віддільною державою, відлучена північна Росія від богатої в збіже України буде ще гіршим ринком збуту, ніж була перед війною. З того слідує, що трактат торговельний з Україною має далеко більше значінє, ніж трактат торговельний з Росією північною. Не сей перший, але той другий рішає про вартости відносин торговельних зі сходом Европи. І тут власне висуваєть ся на загальний плян інтерес Австро-Угорщини, а заразом інтерес земель польських. Треба памятати, що ціла торговля України, вивозова і привозова, з Европою західною і з Німеччиною по війні буде мусіла відбувати ся залізницями галицькими і залізницями Польського Королівства. Тож сей поділ на дві держави посідає і для Польщі велике значінє не лише під зглядом господарським. Польське Королівство посилало 85 процент свого вивозу російського на Україну. Крім сего 40 процент земель в ґуберніях західно-українських належить до горожан — Поляків. Власний отже інтерес Польщі наказує їй по війні дбати про приязні відносини господарські з Україною.

НЕВЧАСНІ ГАДКИ.

(Вільний переклад з рос. мови).

Пролетаріят творцем нової культури! З сими словами звязані чудові ідеали про побіду справедливости, розуму, краси; ідеали про побіду людського сьвіта над бувшим худобячим сьвітом; ідеали, за які в боротьбі впали тисячі людий ріжних сфер.

Пролетаріят у власти! Тепер дістав він змогу свобідної творчости. Тому на насі спитати: як виглядає ся творчість? Постанови правительства народних домісарів, газетні фейлетони, тай тільки всього. Коли можна се назвати літературою, так літературою, писаною на „воді вилами". Правда, в літературі сій є много прекрасних думок, та сумна сучасна дійсність показує нам ясно, що зреалізоване сих думок тепер неможливе.

Що-ж нового дасть революція? Як змінить вона давні худобячі відносини? Яке сьвітло внесе вона в таму народного житя?

Від часу революції нараховують 10.000 самосудів. Ось як судить демократія своїх грішників: Коло Александрівського ринку злапали злодія. Побили його добре і зачали голосоване, якою смертию покарати злодія: утопити, чи застрілити. Ухвалили утопити його в ледяній воді, в ріці. Однак чоловік виплив в якийсь спосіб і виліз на берег. Тоді один з товпи підійшов до нього і застрілив його.

Середні віки були добою найстрашнійшої жорстокости. Однак і тоді, коли переступник, засуджений на кару смерти, урвавсь зі шнурка на шибениці, дарували йому жите.

А який вплив мають самосуди на підростаюче поколінє?

Салдати ведуть топити в ріці на-пів мертвого, збитого злодія. Цілий він облитий кровю, лице його в страшний спосіб покалічене, одно око вибите.

За ним біжить товпа дітий. Деякі з них, вертаючи відтак знад ріки, підскакують весело і з утїхою викрикують:

— Утопили, утопили!

Се наші діти, будучі горожани, які мають будувати жите. Нічого не вартим буде жите людське в їх очах, а не треба забувати о сім, що чоловік — найгарнійше і найціннійше єство, яке видала на сьвіт природа.

Кого-ж треба судити за таке виховане наших дітий, як не большевиків?

Задля ріжних обставин не друкують тепер в Росії жадних книжок і в сей самий час нищить безумна товпа бібліотеки одну за другою. От недавно розрабували мужики добра Худськова, Оболенського і цілий ряд других дібр. Мужики позабирали до своїх домів все, що мало в їх очах якусь вартість, а се, що не мало в їх очах вартости, як бібліотеки — палили; фортепяни порубали сокирами, цінні образи, твори штуки — порізали. Предмети науки і штуки, культурні средства не мають в очах мужицької товпи жадної вартости і треба дуже сумнівати ся, чи мають вони якусь вартість і в очах міської товпи.

От уже майже два тижні нападають товпи кождої ночі на склади з вином. Напивають ся, бють друг друга по головах бутельками, ріжуть собі руки відломками скла і як свині качають ся в грязи та в крови. За сей час випила товпа вина за кількадесять міліонів рублів і треба сподівати ся, що випють його ще за сотки міліонів.

Як би сей товар продати по Швеції, можнаб дістати за нього золото або товари, як машини, лікарство та другі річи, так конче тепер потрібні в Росії.

Підчас винних погромів трафляєть ся також і стрілянина, якої жертвою падають люди, нераз цілком невинні.

Вправді пишуть про погроми пияниць, яко провокації буржуїв, але се є безличною брехнею на оправдане озьвірілої товпи.

Розвиваєть ся злодійство, ростуть рабунки, вправляють ся в хабарництві так гарно, як робили се урядники царської власти. Темні люди, зібравши ся довкола Смольного*), старають ся натягнути на хабарі заляканого горожанина. Поводженє представників правительства народних комісарів викликує загальне неґодоване, і воно є оправдане. Ріжного рода дурачки, надуживаючи своєї власти, відносять ся до горожанина як до побідженого, то є так, як відносилась до нього царська поліція. І все те робить ся в імя пролетаріяту, в імя соціяльної революції, а все те є в дійсности побідою худобячого інстинкту темної товпи, розвиванем сеї гнилої азійськости, яка затроює російський нарід.

Де то і в чім видко сей ідеалізм російського робітника, про котрий так гарно писав Карло Кавтський?

Де то і як видко, щоби з житєм лучила ся мораль соціялізму — нова мораль?

Думаю, що ніхто з реальних політиків не скаже на все те, сказане мною в горі: „Чого ви хочете? Таж се соціяльна революція!"

В сім, що тепер робить ся в Росії, я не бачу соціяльної революції; бачу тільки пановане худобячого інстинкту темної товпи. Се, що тепер робить ся в Росії, се анархія без соціялістів по переконаню, без участи соціяльної психольоґії.

Максим Горкий.

От і рай, большевицький рай в Росії! От і рай, за яким вздихають рівнож і деякі наші дурачки в Америці, які іменують себе тепер рівнож большевиками. От і рай, який вони хотіли би бачити на Україні, а якого не хотіли бачити правдиві українські соціялісти, котрі засідали в У. Ц. Раді і творили її більшість. За се то, що соціялісти, котрі засідали в У. Ц. Раді, не хотіли бачити на Україні рабунків, мордів, злодійств, хабарництв, большевицьких темних урядників, а хотіли перепровадити реформи, які в дійсности принесли би були користь трудовому населеню України, паплюжила і паплюжить ще й тепер наша темна товпа, яка має себе за большевиків-соціялістів, і їх органи „Робочий Народ" і „Робітник" — Укр. Ц. Раду, в якій були найкрасші сини України, по переконаню соціялісти.

Про сей рай, який тепер панує в Росії, пише не перший ліпший буржуй, а Максим Горкий, звісний цілому сьвітови соціялістичний діяч і один з найбільших сьвітових письменників. Вправді, як „Робучий Народ" так і „Робітник" можуть сказати, що Горкий пійшов на услуги буржуазії. У товпи все можливе до сказаня, та імя Горкого звісне в цілім сьвіті, звісне кождому, хто трохи інтересуєть ся сьвітом і тому, думаємо, є мало таких людий, які не вірилиб сьому, що пише Максим Горкий.

ЗЕМЛЯКИ.

— Здорово, брат Коваль!...
Що? Невже-ж я помилив ся?
— Ні, не те... Але, на жаль,
Я тільки Ковалем родив ся...
Тепер я зву ся „Ковальов".
— Он як! з якої-ж речі
Такий, наприклад, машкарад?
Чи, може, ти вже онімечив,
Або здобув великий клад?
Здаєть ся, ми з села одного;
Тебе я згадую малого,
Як пас жидівських ти ягнят...
А тв'й злодюга брат Ігнат!...
— Та почекай! ти гнеш без тями.
Колись було те, все минуло...
Жили в темряві ми, у ямі...
Тепер нам сонечко блиснуло...
— Ну, то добре! я гаразд,
Сю річ доконче розумію;
Що вільні стали ми у раз,
За се хвалити Бога я умію!
Але для чого машкара?
— Який же ти провінціял!
А знатиб і тобі пора,
Що я „інтернаціонал"!...
— Он як! шкода такій події...
Скажи, будь ласка, ти мені:
Ну, і що-ж, нема й надії,
От тої збути ся вини?
— Чудак, добродію, тай годі!
Таке се прізвище у моді!
Наприклад, Німець, Жид і Лях
Повинні мати один стяг.
Загальним буде все на сьвіті:
Земля, вода, і навіть діти.
— Сказив ся ти! а голова?
— Се річ пуста, як булава;
Всесьвітнії стосунки
Загальні зроблять думки.
— Ну! а батько, мати, жінка?
— Дурниця все, нема нічого...
Наприклад, ковбаса чи шинка
Свій рід ведуть від кого?...
— Тьфу, чи збожеволів я,
Чи ти сказив ся?!...
Хиба можливо, щоб свиня
З людинов ставилась рівня?
Ти мабуть помилив ся!
Ну, а як же, мій хороший,
Ви ставитесь до гроший?
— Се значить, „капітал"!
Се теж „Інтернаціонал"...
Капут тепер буржуям!
У нас — отут вони ночують...
— А чим живеш, мій друже!
Чи сієш, чи ореш,
Чи може ти крамар?
Чи може так, „не дуже",
Як писар, ти береш?
— Я тільки „комісар!"
— Ага... тоді мені байдуже...

Еге.

(„Українець на Зеленому Клині").

* Смольний інститут в Петрограді — се будинок, в якім находила ся головна квартира большевицького правительства.

В кождій українській хаті повинна находитись „Свобода".

ПРИГАДКА.

Отсим пригадуеть ся Вп. Урядникам місцевих відділів У. Н. Союза, що децизія в справі календарів У. Н. Союза на 1919 рік мусить бути прислана до головної канцелярії У. Н. Союза не пізнійше як 25. червня б. р. Децизії прислані по 25. червни не будуть приняті головним урядом.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВПОВ. РОДИМЦІ!

Укр. Пост. Роб. Тов. „Поморяни" в Ню Йорку,

— урядже —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в MARIENDALE PARK, (MASPETH, L. I.)

В НЕДІЛЮ, 23. ЧЕРВНЯ С. Р.

Початок о годині 10-тій рано.

Вступ 25 центів.

МУЗИКА ВЛАСНА.

Замітка: Минула прикра зима а надійшла весела весна. Длятого їдьмо всі громадно на сей пікнік віддихнути сьвіжим воздухом, на котрім кромі музики і танців будуть ріжні веселі забави. Перед дощем нам нема страху, бо велика галя помістить в собі переш[й]що 5.000 людий.

За добру забаву ручить

73-74 КОМІТЕТ.

УВАГА. Доїзд до парку з Ню Йорку: з Delancey St. взяти Grand St. car; з 34 St. Ferry взяти Lutheran Cementary Car. З Бруклина: з North Side взяти Shutle Car і змінити на Grand St. Car; з Greenpoint взяти Graham Ave. Car і змінити на Grand St. Car. Зі всіх сторін доїзд тільки 5 цт. Висідати треба на Lexington Ave., де буде очікувати комітет.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

НЕБУВАЛА НОВІСТЬ!

Вже вийшов з друку давно пожаданий

ПОВНИЙ СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ,

котрий містить поверх 12.000 слів, чужого походженя в українській мові. Зібрали др. Зенон Кузеля і Микола Чайківський.

Сей словар чужих слів є безусловно кождому Українцеви потрібний а особливо для початкуючих читачів, котрі в книжках і часописях раз враз стрічають ся з чужими і незрозумілими словами.

Сей словар оправлений в скіряній оправі з золотим витиском, малого формату, так що кождий може носити в кишені. **Ціна 2.00 дол.**

Всі замовленя і моні-ордери просеть ся слати на адресу:

„HOLOS PRAWDY"
Book Publishers
119 E. 7th St., New York, N. Y.

РЕЛІҐІЙНІ ОБРАЗИ

перворядної артистичної роботи, портрети великих українських мужів, копії знаменитих сьвітських картин, ілюстрації до книжок і журналів і ріжні символічні рисунки виконує український артист-маляр ВОЛОДИМИР А. СИРОТЕНКО за можливо дешеві ціни.

Адреса: 8c—

V. SIROTENKO,
760 E. 182 St., Bronx,
New York City.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.

ОСНОВАНА 1881.

137 East 27th Street,
NEW YORK.

межи 3-ою і Lexington Aves.

Денні години: від 9-ої рано до 5-ої попол.; у вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лікарі сеї клініки посідаючи широке знане і многолітну практику є в змозі вилічити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені доперва пратикуючі лікарі.

Вони лічать зі спеціяльною увагою недуги нервів, нирок, міхура, крови і скіри, але і всі инші хронічні недуги лічать з як найбільшим доглядом і успіхом. Операції доконують стисло науковою методою без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 40вс7

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York, N.Y.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Лазорик Яків, член від. 1. Вступив до У. Н. Союза 1. січня 1897. р. Походив з села Завадка, пов. Сянік, Галичина. Забитий в майнах дня 3. мая 1918 року.

Яворівський Петро, член від. 49. Вступив до У. Н. Союза 31. серпня 1916 р. Походив з села Озірна, пов. Зборів, Галичина. Помер на сухоти дня 10. мая 1918 року.

Команецький Николай, член від. 109. Вступив до У. Н. Союза 25. липня 1914 р. Походив з села Суровиця, пов. Сянік, Галичина. Помер на циркову недугу дня 21. цьвітня 1918 року.

Баранчак Яків, член від. 186. Вступив до У. Н. Союза 10. січня 1898 р. Походив з села Скальниця, пов. Лїско, Галичина. Помер на затроєне крови дня 22. мая 1918 року.

Войнаровський Йосиф, член від. 209. Вступив до У. Н. Союза 21. червня 1912 р. Походив з села Щемошів, пов. Сянік, Галичина. Помер на сухоти дня 18. мая 1918 року.

Замлинський Григорій, член від. 217. Вступив до У. Н. Союза 31. жовтня 1916 р. Походив з села Булановичі, пов. Мостиска, Галичина. Помер на запалене дня 9. мая 1918 року.

Гнатяк Ілія, член від. 247. Вступив до У. Н. Союза 22. вересня 1913 р. Походив з села Краковиці, пов. Яворів, Галичина. Помер на серцеву недугу дня 1. мая 1918 року.

Попадюк Теодор, член від. 379. Вступив до У. Н. Союза 27. червня 1914 р. Походив з села Юсиптичі, пов. Жидачів, Галичина. Помер на запалене мозку дня 2. мая 1918 року.

В. І. П.

СТАРШІ ПОТРЕБУЮТЬ ПОКРІПЛЕНЯ.

Старші люди мають організм віком обезсилений і часом потребують покріпленя, аби могли лїпше зужиткувати поживу і відсьвіжити тіло аби було в силі ставити успішний опір недугам. В тім случаю є знамените Босакове Лічниче Гірке Вино, котре успішно ділає на жолудок і приневолює організм до природного ділання. Коли його уживати після припису яко лік, лічнича сила сего гіркого вина скоро в кождім случаю принесе полекшу. Можете собі купити фляшку на пробу в аптиці або в салюні, а коли би там не було, можете собі замовити лічниче гірке вино впрост у фабрикантів на адресу:

MICHAEL BOSAK COMPANY,
134 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Фляшка коштує $1.00, 6 фляшок за $5.50, 12 фляшок за $10.00. 74

$ **Коли війна скінчить ся** $

много винаходів до відбудованя знищених країв будуть пошукувані.

ВИНАХОДІТЬ І УЛІПШУЙТЕ

всякі приряди які відносять ся до фармерських і будівельних машин і отримайте свою НАГОРОДУ.

ВІЙНА

викликала велике запотребоване ВОЄННИХ ЗНАРЯДІВ. Винайдіть:

1. Приряд баґнетовий до перетинаня дротів.
2. Заслони і охорони для жовнірів, і много много других.

Пишіть днесь по нашу мною ілюстровану і прегарну книжку, яка дасть Вам всякі потрібні інформації в патентових справах і нашу методу поступовання. Ми дамо Вам обезпечене.

Наша цінна книжка буде вислана ДАРОМ на жадане. 74c83

R. MORGAN ELLIOTT and CO.,
Patent Attorneys,
Suite 701,
Woodward Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

$ $

ДОПИСИ.

З NEWARK, N. J.

Відозва до Українців з села Руда, пов. Рогатин, Галичина.

Коли прийшли вістки з рідного краю про страшний голод, який опанував цілу Галичину, то сьвідомі Українці позавязували комітети, котрі провадять акцію збираня гроший на голодних у своїм рідним селї. Таку сьвяту справу, як поміч голодним, відчули цілим серцем і Українці з села Руда. Вони зійшли ся разом, спільно справу обговорили і заснували комітет помочи голодним села Руди. Збиране гроша розпочало ся з повною посьвятою, і хоч комітет недавно заложений, то однак постарав ся зібрати по нинішний день 378 долярів.

Ся квота є доволї поважна, але коли взяти під розвагу, скільки то нашої рідні терпить голод, то ся сума цілком видаєть ся мала. Проте комітет просить всіх Українців з села Руда, котрі ще не стоять в комітеті, нехай старають ся чим скорше до нього вступити. Справа важна і пекуча; відкладати такої справи не можна!

Комітет відбуває свої мітінґи кождого 15-го по першім в гали при 21 Прінс стр. Нюарк, Н. Дж. Адреса касієра: Гринько Дорошенко, 310 West Kinney St., Newark, N. J.

ЗА КОМІТЕТ:
Іван Кулик, предс.;
Іван Корда, секр.;
Гр. Дорошенко, кас.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ,

КОТРІ ЖИЮТЬ В САВТ МІЛВОКІ, КУДАГІ, СТ. ФРАНСІС, В СТЕЙТІ ВІСКОНСІН.

Отсим повідомляємо всіх Українців замешкуючих в So. Milwaukee, Cudahy, St. Francis, Wis., що наше Товариство ім. Івана Франка в Мілвокі і тутешна церковна громада, розвинули свою діяльність і приймають до свого гурту всіх тих Українців, які жиють розкинені по многих сусідних околицях.

Не маючи однак доступу до всіх Українців, ми отсим просимо всіх тих, котрі бажають познакомити ся з нашим товариством, нашою громадою, і взагалі з нашою народною роботою, щоби звертались до нас на понизшу адресу і подали нам свої докладні адреси. 74

Тов. ім. Ів. Франка і Уряд Парохії в Мілвокі, Віс.

Адреса: Mr. H. Brenzei, 1001 Garden St., Milwaukee, Wis.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Заходом Української Громади в Акрон, Огайо

— відбуде ся —

ДНЯ 30. ЧЕРВНЯ С. Р.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ І БАЛЬ

котрий виконає Українська Банда Тов. „Сокіл" в Клівленд, О.

Початок балю о годині 2.30 пополудни а концерт о годині 6-тій вечер

в ZIGLLER HALL,
East Yaris and Miami St.

ВСТУП 75, 50, 25 і 10 ЦЕНТІВ.

За добру і веселу забаву ручить — **Комітет.** 74-5

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ВІДОЗВА ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ В БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Заходом цілої української громади в Бетлегем, Па., **в неділю (Зелені сьвята), 23. червня,** сейчас по Службі Божій відбудуть ся **ЗБОРИ** в німецькій гали, на котрих будемо обговорювати справу приготовлень до сьвяточного обходу в день Незавиcимости на дни 4. липня.

Українці! Прийшов такий час, що і нам треба почислити наші сили і показати свою льояльність для нашої прибраної вітчини. Так роблять всі, не лишаймось і ми позаду. Саме тепер нам треба показати наше гаряче одушевлене, з яким ми витаємо участь Злучених Держав у війні проти автократично-мілітаристичної Німеччини, теперішного ката українського народу.

Українська Громадо! Кождий з нас знає, що тут в Бетлегем знайдесь поверх пятнайцять сот Українців, окрім рос'йських і угорських. На таку малу місцевість, се є значне число. Українці, явім ся всі громадно, без ріжниці чи належимо до Братства, товариства, чи ні. Призабудьмо на всі приватні і партійні непорозуміня, бо ми мусимо взяти участь у сій нашій манїфестації. 74

Не прийде лише хиба той, у кого завмерло серце, у кого нема ні народного, ні людського чутя.

КОМІТЕТ.

ПРАЦЮЙ АБО ІДИ У БІЙ.

Новий закон, який змушує всіх мущин в поборовім віці до праці у важнійших галузях промислу або до військової служби, увійде в силу з днем 1-го липня 1918 р. Вже заздалегідь люди роздумують над тим, який рід праці належить уважати за найважнійший. Ми потребуємо цукор для наших жовнірів і моряків тут і на боєвім фронті. Цукор потребуємо для себе самих і для наших союзників. Всі заняті у цукровім промислї роблять добру прислугу для краю і не повинні обавлятись закиду, що вони є слекерами.

The American Sugar Refinery Co., заведене, яке затрудняє найбільше число робітників, подає до відома, що у сім заведеню є вільні місця для робітників, котрі мають прийти в поміч свому прибраному крайови а рівночасно поліпшити свої матеріяльні відносини, бо у сім заведеню скора підвишка платні є запевнена для заслужених робітників. Ся компанія має велику фабрику в Джерзи Сіти а також в Бруклин, Н. Й.

74-76 (Огол.)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968

Пошукую в важній справі свого тїточного брата **СТЕФАНА НІКИПАНЧУКА** з села Прикмільчі, пов. Коломия, і **ЮРКА КІЩУКА** з Росохович, пов. Коломия; ми всі перебували в Ню Йорку на 14-тій улици. Опісля я виїхав до краю, але вкоротці назад повернув. Хто би знав їх адресу або вони самі, зволять зголоситись на адресу: JOSEPH KAPRAWCHUK, 41 Fleming Ave., Newark, N. J. 74-75

Пошукую свого брата **ІВАНА ШУСТА** з села Любянки низші, пов. Збараж. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: ANNA OBSHARSKA, 278—15th Ave., Newark, N. J. 74-5

Пошукую свої стриєчні сестри **МАРІЮ і КАТЕРИНУ КОВАЛЬ,** родом з Красічина, пов. Перемишль. Прошу голоситись на адресу: PARANKA KOWAL, Box 139, Bath, Pa. 74-5

ПОТРЕБА мущину до кореспонденції в українській мові, добра платня, легка робота, нагода на скору підвижку. Голоситись до: L. PIASECKA, 205 E. 14th St., New York City. 74-75

ПОТРЕБА кореспондента, інтелїґентного і досконалого в українській і польській мові на стале занятє в одній фірмі в місті Ню Йорку. Зголошуючі ся зволять подати докази зрілости і свої вимоги щодо платні, пишучи на адресу: "FUTURE 700", c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 74-75

$100 АБО І БІЛЬШЕ МОЖЕТЕ ЗАРОБИТИ У ВІЛЬНІМ ЧАСІ. Виконанем нашої пропозиції можуть заняти ся мущини і женщини, котрі мають велике знакомство, не відриваючись від своєї звичайної роботи. Коли маєте сприт у продажи і викажетесь доброю рекомендацією Вашої чесноти, то ми готові приняти Ваше посередництво. Голоситись: RODINA CO., 130 E. 7th St., New York, N. Y. Офіс відчинений кождого вечера і в неділї рано. 74-76

Пошукую ФЕДЬКА КУЧЕРА з повіту Бібрка. В 1915 р. перебував в Олбані, Н. Й. Я перебував у него на борті, а опісля я виїхав до Ніагара Фолс. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: SEM TORSKI, 127—2nd St., Passaic, N. J.

Передплатник з Oxford Furnace, котрий прислав дня 18. червня до адміністрації „Свободи" $1.25, зволить подати нам своє імя і близшу адресу. — Адм. „Свободи". 74

Василь Сорока з села Стриганець, пов. Бережани, подає до відома своїм краянам і краянкам, що під теперішну пору перебуває в Вест Вірджінії і робить в майнах за коваля. Інтересовані зволять ласкаво голоситись на адресу: WASYL SOROKA, Box 152, Barnabus, W. Va. 73-75

В дуже важній справі пошукую тїточного брата **ЮРКА ГАВРИЛЮКА** з села Довжка, пов. Калуш. В 1913 р. перебував в Шікаґо і **МАТІЯ ТАНІЙ,** перебував в Савт Мері в Канаді. Прошу зголоситись на адресу: MICH. KULEK, Box 65, Tams, W. Va. 72-74

РОБІТНИКИ,

котрі є всилї двиґати, возити тачками, носити, ладувати і робити загальну роботу, можуть дістати

СТАЛЕ ЗАНЯТЄ ЧЕРЕЗ КРУГЛИЙ РІК

в чистій, новітній фабриці

KIRKMAN & SON,
Bridge and Water Streets,
BROOKLYN, N. Y.

Незвичайна нагода для вповні охочих робітників, котрі схотять приложити до праці своїх рук і голов так, щоби на них можна здатись. 72-4

3 бльоки від East River, між Manhattan Bridge і Navy Yard.

НАГОДА ЯКИХ МАЛО.

На продаж 114-акрова фарма, 30 акрів орних а решта ліс і пасовиско. 80 акрів обсіяне, земля рівна і урожайна. Перед роком побудовані будинки; помешкане на 3 покоі, стайня, стодола, керниця і добра вода, 6 штук худоби, 1½ акра бараболь, один акер засіяно кукурузою і фасолею. Продам все за готівку $1500.00. Хто би з наших Українців хотів купити, прошу зголоситись на адресу: JOHN MANCLICK, Box 251, Youngsville, Pa. 74-5

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ ДВОХ ПАРТНЕРІВ.

ФАРМИ

115 акрова в стейті Коннектікут, з чого 35 акрів дуже доброї орної землї, а решта знамените пасовиско і добрий ліс. Фарма засіяна кукурудзою, вівсом, гречкою, ріжною яриною і 10 акрів засіяної травки, 5 коров, 5 волів, 3 ялівки, 2 свинї, понад 100 курий, уся машинерія господарська і знаряди, вози і повозн. Дім великий о 10 покоях, 2 великі стайні, шопа, возівня, курник, древітня, шпихлїр, сад о 40 деревах овочевих. Ріка пливе через фарму. 4½ милї до колїйової стациї а 4 милї до кари. Школа близенько, Ціна $4800, з чого $2200 готівкою а решта на догідні сплати. Голосити ся устно або писемно по близші інформації на адресу: 71-75

ФАРМА,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ДОБРА НАГОДА.

Маю на продаж 30-акрову фарму, одна миля від Youngsville, Pa. Будинки в добрім стані. Хата на 5 покоів, стодола, керниця, 40 штук овочевих дерев. Поле всьо оброблене, красне пасовиско, 3 акри ліса на опал. За саму фарму хочу $1100.00, а зі засївом $1250.00. Інтересовані зволять зголоситись листовно або особисто на адресу: DMYTRO MANCLICK, Box 251, Youngsville, Pa. 74-5

5 артистично виконаних портретів найгарнійших женщин в ріжних позах вартости 50 цнт. і каталог ріжнородних цікавих і займаючих річий, вишлемо кождому за одержанем 10 центів сріблом або марками. Задоволене ґарантоване. 73чс—

MRS. L. PIASECKA,
205 E. 14th St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

посідає у своїм складі книжки ріжного змісту. — Коли ні, то пишіть сейчас по цінник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

МАҐІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ,

забави домові і театральні. Цінник висилаю за одержанем 4 цнт. 48-83

S. JANOWSKI,
8104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

В. ЛАЗУТИ

74 St. Mark's Place
і E. 8th St., New York.

Кухня ведеть ся на старокраєвий і американський спосіб. Приїзжі до Ню Йорку найдуть тут гостинність і відповідне товариство. Се гостинниця нюйорських Українців.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

Даром! Коли Ви бажаєте познакати любов осіб Вам дорогих то в сій книжці найдете описи тайн любови, то є способи як стати ся милим і як приподобатись. Залучіть марку на відповідь. 72вс—

COLUMBIA NOV. SALE CO.,
Sta. D., Box 9, New York, N. Y.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи"

НАЦІОНАЛЬНЕ ЖИТЄ В РОСІЇ ПЕРЕД РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Нам дивно нині, що сейчас по революції всї ріжні народи Росії зачали переводити в себе свої національні орґанізації — почали збирати ся яко окремі народи і заводити в себе свої національні порядки. Хто знав Росію здалека, той мусів думати, що московське море заливає всї немосковські народи, а ті недобитки, які ще сяк-так держать ся на поверхні, нині чи завтра також ослабнуть і спустять ся на дно.

Тимчасом справа мала ся инакше. Національне житє ріжних народів, не згадуючи вже найбільшого, нашого, українського народу, росло з дня на день, хоч і захované серед чотирох стін, хоч і прикрите московською шинелею. Про національні потреби говорено в тїсних кругах, над ними раджено поза оком начальства, національними ідеалами захоплювали ся люди, які назверх могли уходити за людий байдужних щодо рідної справи. Там книжка, там газета, там учитель, там сьвященик, там студент, там міський інтеліґент сіяли національне насінє серед свого народу і будили його до заінтересованя своєю рідною справою.

Та коли про національну роботу західно-російських народів ми все таки дещо знали, то про таку-ж роботу серед східних, азійських народів ми не знали нічого, тимбільше, що ми сї народи знали хиба деколи з імени і уважали їх наскрізь темними, дикими, байдужними до своєї рідної культури. Тимчасом справа мала ся инакше.

Та що говорити про инші народи, коли ніхто був би не повірив, що на випадок революції серед народу українського знайдеть ся стільки національно сьвідомих людий, стільки національної сьвідомости і почутя національного серед загалу. А преціньж виявило ся, що наше сподіване було би не вірне. Певно й сам московський царський уряд не догадував ся, яка національна сила криєть ся в души кождого народу і якій бракує лише дрібку свободи, лише відповідної нагоди, щоби скинути силою наложену маску державного націоналізму і показати своє природне обличе.

Слід ще згадати, що вся отта національна робота ріжних народів робила ся коштом і силою самого народу. Найсьвідомійша часть народу складала гроші на таку роботу і провадила її, докладаючи всїх сил і наражуючи притім себе самих на переслїдуванє з боку уряду.

Національна робота недержавних меньшостий мусить завсїди робити ся коштом і посьвятою самого народу і туди лише веде дорога до національного визволеня і добробуту.

Щоби красше зрозуміти той національний рух, що проявляв ся назверх виднїйшими фактами, ми нагадаємо кілька таких фактів з послїдних літ перед війною. І так:

В 1906 р., себто після революції 1905 р., епархіяльний зїзд духовенства на Подїлю постановив просити Синод завести в початкових школах ґубернії науку всіх предметів українською мовою, а також завести обовязкову науку української мови, історії та літератури в Камянець-Подільській семинарії.

Полтавська міська дума постановила завести в школї ім. Котляревського науку рідною мовою. Таке було заведене в многих сїльських школах правобережної і лївобережної України.

В иншім випадку 300 богословів домагаєть ся науки української мови.

А вже найголоснійше виявив ся національний рух на весні 1914 р., коли на заборону Шевченківського сьвята появили ся на улицях Києва синьо-жовті прапори.

Таке було і серед инших народів.

На зїзді білоруських учителїв 1917 р. рішено, що конечною потребою є вчити по білоруськи в початкових школах. Невдовзї заснувала ся „Беларуска національная хеура" — спілка шкільної молодіжи в глухівськім учительськім інститутї, яка ставить собі цїлию націоналізацію школи. В могилівській, минській і віленській ґубернії позакладано приватні білоруські школи.

Жиди домагали ся науки всіх предметів жидівською мовою — і то сього домагали ся всї жидівські партії: бундовці, сіоністи і другі.

Литовцям до 1904 р. було заборонено друкувати книжки литовською азбукою (латинською), а тільки російською; однак самі батьки дбали, щоби навчити своїх дїтий свого письма. Колиж настала свобіднїйша пора, то сейчас робить ся робота в напрямі націоналізації школи; замінюють чужих учителїв литовськими, основують школи і товариства, де вчать литовською мовою, основують читальні і т. п., а навіть домагають ся відродженя віленського університету, але не яко польського, тільки литовського.

Лотиші домагали ся науки лотиською мовою в усіх школах, а навіть лотиських написий на улицях, трамваях і т. п.

Вірмени ще мали останки національних шкіл завдяки церковній автономії, отже вони почали домагати ся більшої свободи для розвитку сих шкіл.

В Калмуків та Башкірів ще в 1906 р. виникли учительські спілки з національною програмою. Відтоді національна робота серед сих народів уже не перериваєть ся.

Буряти рішучо домагали ся заведеня рідної мови в школї, суді і урядах, основували видавництва шкільних бурятських книжок, а також книжок перекладених. На зїзді забайкальських Бурятів і Тунгузів в Читї вироблено проект реформи управи країною і поставлено домаганє загальної обовязкової осьвіти в монґольській мові.

Якути заснували в Якутську національний театр (вони по мові належать до тюрського племени) і післали до Стамбула за учебниками.

Та се ще не всї народи, що заселювали російську державу, а між не згаданими тут були деякі високо культурні, як Фінляндці, Грузини і инші.

Ось-так власною силою росла та національна сьвідомість усіх ріжних народів Росії, піддержувана і поширювана сьвідомійшими одиницями та орґанізаціями кождого народу, помимо перепон і переслїдувань уряду. І власне ся маловидна сила показалась великою силою, коли прийшла нагода її розпростерти ся. Тодї вона в одній хвили могла захопити і ті національні верстви, які в труднійших часах майже зовсім не інтересували ся своїм національним питанем.

Так з малого зерна виростає велике дерево.

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Перші польські війска на боєвім фронтї у Франції.

ПАРИЖ, 18. червня. — **Нині перший польський полк першої польської дивізії заняв становище в передних окопах на боєвім фронтї у Франції напроти окопів німецьких, щоби бороти ся проти Німців під власним прапором.**

Серед гуку гармат і в присутности цивільних і військових властий вручено полкови воєнний прапор. Польська армія станула до боротьби проти Німців поруч аліянтів.

„Се є відповідь на заяву Німеччини, що польське питанє полагоджене", сказав ґен. Аршінар, шеф польської військової місії у Франції.

Підставу армії становлять Поляки, які утікли з Німеччини і Польщі або прибули туди з Америки і з инших країв.

Між присутними підчас торжества були: Дмовскі, представник Польщі, признаний правительствами аліянтів; майор Кулїдж, представник Злучених Держав; ґен. Мероне, представник Італії; ґен. Ґуро, представник Франції; капітан Ґелгуд, представник Англії і ґен. Аршінар, головний командант польської армії.

Серед великої тишини капелян полку звернув ся лицем до жовнірів і, взнісши обі руки понад голову, відчитав слїдуючу присягу:

„Присягаю перед Богом і сьвятою Тройцию, що в обороні свого краю я є ґотовий пожертвувати своє житє до послїдної краплї крови, служачи сьвятій справі Польщі, слухати приказів своїх старших і позістати вірним одній і нероздільній Польщі".

Коли польські жовніри і офіцири повторили слова присяги, повитано їх оплесками. Опісля ґен. Ґуро передав леґіонови польську хоругов при звуках польської військової банди, яка грала польський народний гимн.

ДИВНІ РИБИ.

У бездонній морській глибині, у филях широких океанів стрічаємо тисячі найріжнороднїйших сотворінь о дивних і невиданих формах, які навіть і найбуйнїйша людська уява не всилї булаб собі представити. У сих темних безоднях, де ніколи не пробєть ся промінь сонця, жиють сї дивогляди і доперва в найновійших часах вдало ся людям видерти морю дещо з його тайн. Говорити про сї міліони найдивнїйших мякунів — не сталоб хиба тут місця. Ограничимо ся лише на описаню кількох родів риб, щоби з сього могли собі наші читачі виробити яке-таке понятє про сї дива.

Жиють сї риби у величезних глибинах, нераз 6, 7, або і 8 тисяч стіп глибоко. Річ природна, що так глибоко не пробєть ся ніколи сонїшний луч, і у сих безоднях панує вічна, непроглядна ніч. І тому то, достосовуючи ся до природи, богато з животин, жиючих у тих глибинах, витворює своє власне сьвітло, щось наче сї наші сьвятоіванські мушки. І бачимо там риби, що мають спеціяльні орґани до осьвітлюваня, якими, неначе лїхтарнями, розсьвічують собі дорогу. Сї лїхтарні є у них уміщені раз на голові, то знова як спеціяльні якісь нарости, то десь по боках. Така риба має коло свого хребта цїлий ряд сьвітячої луски.

Инші знова риби жиють вічно у чорній пітьмі і не мають зовсім очий. Бо і на щож вони-б їм здали ся, коли і так нічого бачити ними не можуть. Не мають вони і своїх „лїхтарень", але замісць них виросли їм по боках тіла довжезні вуси, незвичайно вражливі в дотику. І сими вусами сї риби, неначе слїпець своєю палицею, находять свою дорогу.

Тут знова стрічаємо ся з новим дивом, рибою, яка поликає сотворіня далеко більші від себе. Вона жиє також у глибині, де всякі животини стрічають ся вельми рідко; у морю найбуйнїйше житє кипить під верхом і у мулї, на днї. Середні верстви води — се зовсім неначе земські пустинї. І тому ся риба мусить довго глядїти, заки найде якусь поживу. А коли її найшла, то мусить використати нагоду, щоби вистало знова на довший час. І тому то її паща, горло і жолудок є неначе з елястичної ґуми; вона пожирає сотворіня нераз два-три рази більші від себе і в сей спосіб возить з собою комору з поживою, з якої кормить ся в „голодний час". Ся риба, дивна вже хоч би і з того огляду, що її паща відчиняєть ся прямовісно, є лишень 10 центиметрів довга, а має у своїм жолудку, що висить в долинї наче торба, рибу, довгу на 18 центиметрів, звинену у клубок.

Ся риба є 17 центиметрів довга, а проликнула другу, довжини 27 центиметрів. В наслідок того її жолудкова шкіра так натягнула ся, що стала тонесенька як бібула, аж крізь неї можна бачити проликнену рибу. Коли ся риба є голодна, то її жолудок корчить ся, так що його майже зовсім не пізнати.

Ось такі то дива жиють у морських глибинах.

Родимці! Читайте „Свободу" і приєднуйте для неї якнайбільше передплатників.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Ал. Грановський покінчив університет.

З американською суспільностию ділимо ся радісною вісткою, що наш земляк д. Алєксандер Анастазієвич Неприцький-Грановський покінчив 24. мая б. р. з відзначенєм університет (факультет агрикультури) в Кольорадо і вже одержав посаду таки при згаданім університеті, яко співробітник при дослідах на дослідній стації. Що здібности д. Грановського заімпонували тутешним науковим кругам, сьвідчить факт, що департамент ентомольоґії (комахознавства) у Вашінґтоні хоче взяти його до себе. Нам приємно занотувати сей факт, тимбільше, що д. Ал. Грановський був одним з многих стипендистів Українського Народного Союза і є першим, який зобовязуєть ся не лише віддати побрану стипендію, але й стократно віддячитись українському народови за поміч.

Шановному Землякови складаємо наші найсердечнійші желаня і бажаємо йому сил і завзятя в його дальшій науковій праці для добра людства, для слави його і його народу.

Бостонські Українці приготовляють ся до Дня Независимости.

З Бостону, Масс., доносять, що тамошні Українці з поспіхом приготовляють ся до відсьвяткованя Дня Независимости Злучених Держав (4. липня). На зборах 16. червня вибрано комітет, який має занятись усіми приготованями. В комітеті є заступлені всі місцеві українські товариства і братства, крім „наших соціялістів", які в той день вибирають ся на жидівський „пікнік"...

Інтервю з проф. Масариком.

Дня 30. мая в Пітсбурґу відбула ся величава чесько-словацька маніфестація, устроєна з нагоди призду провідника чеського руху за границею, проф. Томи Масарика. В сій маніфестації взяли участь ріжні славянські товариства. По маніфестації виголошено ряд промов; промовляв також проф. Т. Масарик. При тій нагоді присутний там редактор „Народного Слова", Максим Хаврюк, виєднав собі у проф. Масарика пару хвиль на розмову. Редактор „Народного Слова" поставив отсї питаня проф. Масарикови:

— Професор! Я є присутний в сій сали через кілька годин, від самого початку ріжних і чисельних промов аж до кінця сього величавого віча. Через цілий той час я не чув ніодного слова про Україну, і взагалі про українське питанє, ні від шановних бесідників, ні від самого проф. Масарика.

— Професор! Як трактують українську справу Чехо-Словаки і сам професор Масарик зокрема? Признаєте ви істнованє українського питаня і самої України, чи може сьвідомо ігноруєте справу братнього вам славянського народу? Знайте, професор, що такий великий фактор, як українська справа, 35 до 40 міліонів народу, є завеликим фактором до ігнорованя. З сим Славяни мусять числитись.

На се проф. Т. Масарик відповів у московській мові: Ми признаємо українську справу і самий факт істнованя України. Підчас формованя Української Центральної Ради і українського парвительства я був у Києві. Я був душею з Українською Радою і українським народом аж до четвертого універзалу. З четвертим універзалом я не годжу ся. Україна мусіла бути разом з Росією.

— Але, професор, — говорив п. Хаврюк — чи можливо було для українського народу і Української Центральної Ради оставати під владою большевиків і зносити їх примхи? Чи ви, професор, узнаєте большевицьку кліку за відповідальне правительство Росії?

— Ні, — відповів проф. Масарик — я не узнаю большевицьке правительство за відповідальне правительство Росії, але всеж таки Україна не мусіла відділяти ся від Росії, але бути з нею разом, а тоді і большевики мусілиб боронити Україну... З большевиками треба було „ладить", от і я лише таким робом міг забрати чеські війска з Росії через Сибір і на західний фронт.

— Професор, — говорив дальше п. Хаврюк — я сам походжу з Київщини і є міцним федералістом. Знаю, що Україна не бажала відділяти ся від Росії в часї війни, а лише бажала для себе національно-культурної автономії. Чи ви признаєте право національно-культурної автономії за поодинокими народами і за Україною зокрема?

На сей запит проф. Т. Масарик зовсім не відповів, лише подав редакторови „Н. Слова" руку і відійшов.

Подаючи сю розмову, „Народне Слово" пише: Дуже дивну льоґіку має проф. Масарик: всіми силами своєї істоти аґітує за „Незалежною Чехією", для такого малого числа народу, і тимчасом, вириваючись з неволі австрійської, пхає Україну в національну неволю до Москви.

Зміни у військовім законі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 21, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Женитьба по введеню військового закона не буде вже більше основою для увільненя від військової служби, хиба лише тоді, коли хтось скінчив 21-ший рік по дни 5. червня 1917 року і оженив ся перед днем 15. січня 1918 року. Провост маршал генерал Кравдер оповістив нові острі розпорядженя, на основі котрих місцеві комісії мають перевести ще раз перегляд тих, яких увільнено на основі женитьби. Просьба о увільнене на тій основі, що даний мущина має до удержаня дитину, буде узгляднена, коли та дитина вродила ся перед днем 9. червня 1918 р.

Про арештованя в „Робітнику".

Клівлендські ґазети подають, що в суботу (дня 1. червня) федеральні власти арештували всіх присутних на той час осіб в друкарні тамошної большевицької ґазети „Робітник". Спеціяльний аґент від департаменту справедливости і кількох аґентів американського союза охорони перевели арештованє, забрали копії і ґазети, певне число вирізків, а також кореспонденції „в австрійсько-славянській" мові — доносить „Америка". — Двох арештованих, менаджера Стефана Ладана і співробітника ґазети Стефана Корпана преміщено в повітовім арешті: Прочі 4 арештовані є друкарняними робітниками. Ладана мають пошукувати канадійські власти, бо він втік з табору інтернованих у Канаді. Федеральні власти кажуть, що „Робітника" друковано для аґітації за червоною сторожею в Америці. Мають наступити арештованя в инших сторонах Злучених Держав.

Після донесеня самого „Робітника", котрий по одноденевих вакаціях знова почав виходити, арештовано слідуючі особи, що під той час находились в друкарни „Робітника": секретаря української соціялістичної партії і друкарняної спілки А. Андрейчука; менаджера друкарні В. Савчина; співробітника П. Ладана; складачів Ф. Пшибильского і Б. Туркевича; присутних Корпана і Филиповського. Арештовані просиділи в тюрмі від суботи до четверга. Посім їх випустили, не найшовши вини.

Тепер в соціялістичній партії ведеть ся внутрішна війна, яка зачалась усуненем дотепершного редактора Крука, а продовжаєть ся і по виході редакції „Робітника" з тюрми. Зараз в суботу (8. червня) в Дітройт арештовано одного з лідерів противної соціялістичної групи, Теодора Лату. Сей „товариш", — як подає „Робітник" — мав „здефравдувати" 450 долярів. Теодор Лата походить з галицької України. Він минувшого року скінчив фільософічний факультет в американськім університеті у Вальпарайзо, Індіяна. Підчас студій одержував стипендію від Українського Народного Союза. З укінченем наук перейшов у ворожий народови табор соціялістів, так що український нарід не має з нього користи.

Компанія зелізниці „Бруклин Репід Транзіт" дістала 17,200.000 долярів позички від правительства.

Правительство перебрало під свій заряд всі експресові компанії і зверне їх давним властителям аж по війні.

В минувшім тижни в Ню Йорку вмерло 1.156 осіб.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Склад Далекосхідного Українського Секретаріяту.

В склад Далекосхідного Українського Секретаріяту, з осідком у Хабаровску, входять: В. Яременко, Г. Мелашич й І. Гадзаман. Сей Секретаріят є повноправним органом у верховнім керованю організаційним житем українського народу на Далекім Сході. Його власть поширяєть ся на отсї території: Амурщина, Приморщина, Сахалін, Камчатка та область китайської зелізниці з Харбіном яко центром.

Новий український гимн.

Тутешні анґлійські часописи подають в виді телеґрами з Амстердаму отсей переклад нового українського гимну:

Nay, thou art not dead, Ukraine,
See, thy glory's born again,
And the skies, O brethren,
Smile once more!

As in Springtime melts the snow
So shall melt away the foe,
And we shall be masters
Of our homes.

Soul and body, yea, our all
Offer we at freedom's call—
We, whose sires were mighty
Cossack braves.

По українськи сей гимн звучав би меньше-більше так:

Вже воскресла Україна
І слава і воля,
Вже нам братя молодії
Усьміхнулась доля.

Щезли наші вороженьки,
Як роса на сонці,
Занануєм і ми братя
В своїй сторононції.

Душу тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем, що ми братя
Козацького роду.

Коцюбинський перед судом.

Владивостоцький „Українець на Зеленому Клині" (ч. 32, з 12. V.) пише, що бувший командант саветських війск на Україні, Муравйов, післав московському саветови народних комісарів і головному командантови Криленкови отсю бездротну телеграму: „Повідомляю про занятє Києва, без усякої бійки, гайдамаками, Австрійцями і иншими донейками. Чому так легко, то причиною сього є повна незорґанізованість саветської власти на Україні в особі народних секретарів, самочинність народних комісарів і підкопуванє один під другим. Народний секретар Коцюбинський отверто проголошував, що він не хоче знати головноверховного Криленка, а головний командант на Україні — се він, Коцюбинський. Війско його мало харч. Коцюбинський вмішав ся у справи північної армії; розбив її. Прийшло ся творити нову армію, котра вдало бєть ся з Румунами". — Дальше Муравйов просить савет покликати перед революційний суд Коцюбинського, „бо страта України, се наслідок роботи Коцюбинського і деяких народних секретарів, які стояли на вузко-національнім ґрунті".

Справлене похибки.

В попереднім числі „Свободи", в статї про „український політичний зїзд у Львові" по резолюції д-ра Петрушевича пропущено речене: „Резолюцію принято однодушно через аклямацію", що отсим простуємо.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БРІДЖПОРТ, ФЕРФІЛД, САВТПОРТ, КОНН. І ОКОЛИЦІ!

Тов. „Українська Січ" від. 59 У. Н. С. отсим запрошує всі бріджпортські Братства і Товариства, як рівнож запрошує тов. ім. Т. Шевченка з Савтпорт, Конн., на

СІЧОВЕ СЬВЯТО

на котрім то сьвяті розвинеть ся Товариські прапори, український і американський

ДНЯ 30. ЧЕРВНЯ 1918 Р.
в Сокол гали, 521 Галлет стр., Бріджпорт, Конн.

Початок сьвята точно о годині 4-тій пополудни.

ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ І.

1) Привіт товариств комітетом Тов. „Українська Січ".
2) Розвитє українського прапора. Підчас розвитя прапора буде приграватм орхестра український гимн.
3) Розвитє американського прапора, підчас сего буде приґравати орхестра американський гимн.
4) Промова про український прапор.
5) Промова про американський прапор.
6) Віддане чести українському прапорови, вбиванє цьвячків в держак прапора і виголошуванє патріотичних промов членами Товариств.
7) Вечірна павза.

ЧАСТЬ ІІ.

Точно о год. 7.30 вечером відбуде ся театральне представлене

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

дуже поучаюча комедіо-опера в двох діях зі співами.

Члени всїх Товариств, котрі возьмуть участь в розвитю прапорів, т. є. в части першій, будуть мати вступ вільний (але мусять мати Тов. відзнаки), окрім двох рядів крісел на переді. А котрі не стоять в міяких товариствах, мусять платити вступ 35 цнт. на долї, а 25 цнт. на галерії.

Дорогі Братя і Сестри! Тов. „Укр. Січ", від. 59 У. Н. С., просить Вас до численної участи на Січове Сьвято. Прийдіть, дорогі Братя і Сестри, і покажіть своєю присутностию, що любите свій рідний український прапор, і що за него ми готові хочби навіть душу і тіло положити. Як рівнож ми повинні прийти і показати свою льояльність американському прапорови. Дорогі Братя і Сестри! Забирайте з собою дорослі діти, своїх знакомих і кревних. Прийдім як найбільшим числом, щоб з нас наші вороги не сьміяли ся. Покажім, що в нас є дух і сила.

74-77 Комітет Тов. Укр. Січ.

„Родимці! Купуйте календар Українського Народного Союза, який коштує разом з пересилкою тільки 50 центів.